III-ik évfolyam. Szécsény 1911. junius 2. 22-ik szám.

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona.
Negyed évre 2 korona.
— Egyes szám ára 16 fillér. —
Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Felelős szerkesztő:
Dr. Essőssy Béla.

Kiadó tulajdonos:
Glattstein Adolf.

ELŐFIZETÉSI PÉNZEK,
reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Védőerő javaslatok.

A közeli napok, sőt nem lehetetlen, hogy hetek, hónapok vezetőtémája azok a katonai javaslatok lesznek, melyeket a törvényhozás tárgyalni fog. Nincs ember, akit ne érdekelne a véradó, amellyel a haza biztonságának áldozunk. Kétségtelenül legjelentősebb katonai ujitás a kétéves katonai szolgálat behozatala. Gondoljunk azokra a szegény öreg bakákra, akik a katonai kemény ágyon napra, sőt órára számitgatják, mikor tehetik le a magazinba a katonai gúnyát és mikor vehetik fel az ő megszokott polgári ruhájukat, mikor mehetnek hazafelé és mikor hallgatják meg először a szülőfalu öreg harangját. Nagy jelentőségő dolog az, hogy valaki két évig szolgálja a katonaságot, vagy pedig három évig eszi a császár kenyerét. Nemzetgazdaságilag szinte kiszámithatatlan az a haszon, mely a dolgozó kezeknek egy évvel való felszabaditását jelenti. Ez a katonai ujitás tényleg korszakalkotó és örökre emlékezetes reform. De amint ezt megállapitjuk, egyben zászlót kell hajtanunk a magyar néptanitók előtt, mert egészen bizonyos az, hogy a katonai intézőség soha a katonai szolgálat megröviditéséhez nem járult volna hozzá, ha a magyar iskolamesterek nem értelmes anyagot adnának át katonai kiképzés végett, amilyen ma van iskolaügyünk fejlődése folytán. Azokban az országokban, ahol a népnevelésnek nagy hiányai vannak, ott a hadvezetőség még csak nem is gondol a katonai szolgálatidő redukálására és lám már minálunk most hallatszanak hangok, még pedig mérvadó helyről, hogy az egyéves katonai szolgálat kedvezményét nemcsak azokra kellene kiterjeszteni, akiknek érettségi bizonyitványuk van, hanem ki kellene terjeszteni azokra is, akik a céllövészetben kiválóak. Mit jelent ez? Ez azt jelenti, hogy a modern katonai kiképzésnek bizvást elég lenne egy esztendő is, ha a katona a fegyverrel való bánásmód és céllövés ismereteivel el volna látva.

Hazánk nem egy helyén a növendékifjuságot katonai menetelésben gyakorolják és a céllövést tanitják. Azt hisszük, ha Bolgár Ferenc volt államtitkár óhaja teljesednék s az egyéves katonai szolgálat kedvezménye kiterjesztetnék a katonai alapismeretek birtalóira: nagy lendületet venne hazánkbaz az ifjusági zászlóaljak intézménye, a katonai ismeretek terjesztése, a melylyel még az a nagyon megszivlelendő erkölcsi eredmény járna, hogy az ifjuság elvonatnék a léha szórakozástól és teljesednék a régi alapige: mens sana in corpore sano.

A katonai javaslatok egész komplexumát átlengi az uj kor szociális szelleme, hogy lehetőleg a hadviselés óriási terhe elosztassék mindenkire és a szolgálat minél kevesebb időt vonjon el attól, aki alkalmas. Azt persze nem mondjuk, hogy a fegyveres béke valami olcsó mulatság, de mindenesetre vigasztaló, hogy a nyilatkozni filetékes pénzügyminiszter kijelentése szerint, nem lesz adóemelés belőle. Egy bizonyos, hogy a fegyveres béke árát a személy és vagyonbiztonság assekurálásának kell tartanunk és amint a biztositásokra szükséges összegel a jó gazda nem tartja kidobott pénznek, ugy kell venni a katonai terheket, főleg, ha arra is tekintünk, hogy a katonai rendszer nevelő és müveltségterjesztő intézmény és például jó falusi biró el sem képzelhető, aki katona nem volt. Természetesen annyira nem megyünk, hogy Európa fegyverben állását, azt az óriási hadisarcot valami lelkes szavakkal glosszáljuk, ám minden polgári érzésünkkel és a tisztes polgári munkának szeretetével az az álláspontunk, hogy a mig Európa fegyverpiramisait szét nem szedi, nekünk is, bár erősen érezve, meg kell tennünk azt, amivel hazánk biztonságának tartozunk.

A „Szécsényi Hirlap" eredeti tárcája.

Komolyan beszélnek ők is...

Irta: Ifj. Szádor Gyula.

(Folytatás.)

(A leány felnéz, — a fiú is . . . Pillantásuk találkozott . . . Pár pillanatra egymásba mélyed tekintetük, merőn, odaadással, szerelmesen, majd akaratlanul lesikamlik s a távolba, az ürességbe mered . . .)

Bandi (megtörve a csendet) Irmuska!! Minden szava, minden egyes szava szúr és sebez . . . Ön kénytelen — lehet — kinoz és gyötör . . . S én — mindezek dacára is — tudom, sőt határozottan tudom, hogy szeret.

Irma (csodálkozással) Hogy én . . .?

Bandi (határozottan) Igen! Szeret . . . De első a lét . . S ez leküzd mindent . . . A szerelmet is . . Az első és fő dolog — mint Irmuska mondotta, — a minél legbiztosabb megélhetés . . . Ez helyes . . Hanem hát a boldog házasélet, a kedves, nyugodt kis családi béke — kimaradt a számitásból . . Az ily felfogás szerint csak némely esetben volna ez meg s nem minden alkalommal . . Pedig, — hogy teljes legyen — igy kellene lenni.

No látja, már is Irmuska esze után megyek, — azaz, hogy vigasztalni akarom önönmagamat . . . Hja, treszirozni kell a leghevesebb sziveket is . . .

Irma (egykedvüen) Ha jónak látja! . . (elgondolkodik.)

Bandi (felsohajt, felemel a földről egy kavicsot s mintha utjában volna talán — odébb dobja.)

Irma (ki haraggal felkapja fejét) Hallja! Nézzen csak szemem közé és beszéljen! Miből sejtheti, honnét tudja, hogy . . . szeretem magát? (keserüen felkacag)

Bandi (zavartan) Látom . . Gondolom . . (valamivel hátrabban) Férfi sem lennék, ha nem venném észre az ilyesmit . . .

Irma (nem tud válaszolni, szemeit lesüti, köténykéje szélét bontogatja s ajkát harapdálja iszonyú zavarában.)

Bandi (kétes biztonsággal mered maga elé, aztán, hogy elrejthesse a hirtelenibe kicsirdult könnyeket — inkább elfordul.)

(Ismét szünet.)

Bandi (amikor már félig-meddig kisirta magát) Ha ugy Irmuska átlátná kissé helyzetemet, csak egy kicsit, nagyon picikét is, — meg-meg vigasztalna olykor-olykor, s érezteté velem, hogy szeret . . . Vagy talán gondolja, feledni könnyebb lesz is? Az is lehet . . Hanem a jövőben látni, tudni, határozottan s eleve biztonn tudni a jövőt: iszonytató . . . Képzelje el Irmuska! — Várok, várok hosszú éveken át, küzdöm a létért egy jobb jövő után vágyakozva . . Nem tudom biztonn, hogy mire, csak várok . . . — várok. — Lehet azért, hogy torlódjanak felettem az évek . . . s azután, — célomat elérve — bevezessem édennek kertjébe — akit bálványoztam, imádtam . . . Hanem ez csak álmodozás még, — bár álmaimban — való . . De elröppen hamar . . Már csak emléke marad meg, homályos, elmosódott emléke, mit egy hirtelen támadt erősebb fuvalom teljesen elsöpör.

És egyszerre: be kellett következnie, minek eljöttétől remegtem, féltem, iszonnyal gondoltam olykor-olykor reá, hogy jóslatom teljesülni fog . . Egy hivatlan férfiatak toppan elénk, egy megtestesült, valóságos kérő személyében . . . Pár tüzes pillantás, a leányka behódol . . . Talán még egyszer visszapillant kissé a sápadt fiúra — utoljára, — s azután jobbját nyujtja, azt az édes kezet: az ügyesebbnek, ki — e lányka szerint akkor — joggal megérdemelte azt . . Lehet. Hiszen mi minden lehetséges ilyenkor már?

A szőlők állapotáról és a terméskilátásokról.

Budapesti kerület (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyének felső része és Fehérvármegye.) A szőlők fejlődése a kedvezőbbé vált időjárás folytán erőteljes. Helyenként a szemek megvakultak ott t. i. ahol a korai fakadás folytán erős levezés indult meg. Uj bor ára Hl.-ként 44— 50 K. óbor ára 50—60 K. Szekszárdi kerület (Tolna és Somogy vármegye.) A szőlő fejlődése lassu. Gombabetegség még nem mutatkozik, egyes szőlőkben a vincellérbogár és a cserebogár pajorjai tettek kárt. A termés most kezd kibontakozni. Mult évi borok eladattak. Pécsi kerület (Baranya vármegye.) A szőlő általános fakadása megindult, a hajtások hossza 2—3 cm., a fakadás általában jó, kivéve egyes helyeket, hol március végén a meleg időjárás következtében a rügyek erősebben duzzadtak és az április elején hirtelen beállott hideg idő a kiduzzadt rügyeket tönkre tette. Uj borok ára 52—64 K. Óborok ára 58—70 K. Hl-ként. Tapolczai kerület (Zala vármegye) A beállott kedvező időjárás folytán a szőlők fejlődése igen kielégitő. Sem növényi, sem állati kártételek ezideig még nem észlelhetők Tekintettel a már előtört hajtásokra, bő termés várható. Uj bor ára 56—60 K. Óbor ára 56—80 K. Hl.-ként. Készlet csekély. Pápai kerület (Veszprém Győr és Komárom vármegye.) A szőlők nagyon szépen fakadnak. Egyes helyeken a kibontakozó fürtök is láthatók, gyengébb feljődés csak ott van, a hol a tavalyi peronospora járvány nagyobb mértékben fellépett. Uj bor ára 54—66 K, Óbor ára 58—100 K. Hl.-ként. Készlet igen kevés. Soproni kerület (Sopron és vasvármegye.) A szőlők fakadása kielégitő. A tavaszi munkákhoz az időjárás nagyon kedvező. Ujbor ára 46—70 K. Hl.-ként. Ruszt és Kismárton vidékén még meglehetős borkészlet van. Veszprémvárgyében a borkészlet nagyon csekély. Pozsonyi kerület (Pozsony és Moson vármegye.) A szőlőket eddig még semmi baj nem érte, a hajtások nagyobb részén már a fürtök is kezdenek kibontakozni s amennyi ben már most a mutatkozó fürtök után itélni lehet, közepes termés várható. Uj bor ára 50—64 K. Óbor ára 54—70 K. Hl.-ként Borkészlet csekély. Nyitrai kerület (Nyitra Bars, Esztergom- és Hont vármegye.) A tavaszi munkák nagy részben be vannak fejezve. Fagykár Esztergom és Bars vármegyében nincs, ellenben Hont és Nyjtra vármegyében a csapokon észlelhető a fagykár. Jó termésre van kilátás. Bor ára 44—80 K. Hl.-ként. Készlet kevés. Balassagyarmati kerület (Nógrádvármegye.) A szőlővessző mint a fakadás mutatja jól teteltek. A tavaszi fagy nem artott. Jó termésre van kilátas. Óbor ára 44—80 K. Hl.-ként. Készlet kevés, a bor keresett. Egri kerület (Heves és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye.) A szőlők fakadása a lapos és kevéssé védett helyeken hibás, mert a februári fagyok miatt, — a fedetlenül maradt rügyek egy része megfagyott. Közepes termésre van kilátás. Miskolczi kerület (Borsod és Gömör-Kishont vármegye) A tenyészet megindulását az április első felében uralkodott hideg időjárás hátráltatta, de április második felében az időjárás kedvező levén, a szőlő most már szépen hajt. Állati károsodás ez idő szerint még nincs. Jó terméj várható. Bor ára 48—62 K. Hl.-ként. Készlet csekély. Tarczali kerület (Zemplén vármegye) A szőlők jól fejlődhetnek Helyenként a rügy furó ormányos bogarak kártételei észlelhetők. Munkaerőben hiány van. Beregszászi kerület (Bereg Ung és Szabolcs vármegye.) A mult évben jól kezelt szőlők többé-kevésbé jól fakadnak, de csak inkább az alsó szemekből, mig a mult évben rosszul kezelt szőlők fakadása általában igen gyenge s ez különösen a csemege féléknél észlelhető. Közepes, helyenként közepesen alóli termésre van kilátás. Borkészlet csekély. Szatmári kerület (Szatmár és Ugocsa vármegye). A szőlők egyenlőtlenül fakadnak, sok rügy nem hajtott ki. Bor ára 48—50 K. Hl.-ként. Borkészlet nincs. Szilágysomlyói kerület (Szilágy vármegye.) Április 18-án az idő felmelegedvén, azóta a szőlő jól fejlődik. Közép termésre van kilátás. Mult évi bortermés jó része még eladatlan. Uj bor ára 42—46 K. Hl.-ként. Készlet nagyon csekély. Ménesi kerület (Arad vármegye.) Április 15 óta beállott meleg idő következtében a szőlők szépen kezdenek hajtani. A csapok és szálvesszők elegedő fürtöt mutatnak. Közepes termés várható. Készlet csekély. Fehértemplomi kerület (Temes és Krassó-Szörény vármegy.) A szőlőkben sajátságos jelenség mutatkozik, ugyanis a megindult zsenge hajtások összefonynyadnak vagy teljesen visszamaradnak. Ugy látszik, hogy a mult évi peronospora kártétele csak most kezd erősebben mutatkozni. A szőlőtőkék 20 százaléknál a tőke földalatti (amerikai) részéből tör csak hajtás elő. Kevés termésre van kilátás. Óbor ára 50—54 K. Hl.-ként. Készlet csekély. Kecskeméti kerület (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyének felső része, (Csongrád, Békés és Csanád vármegye.) A csapok sok helyen igen rosszul fakadnak, igen váltakozó, de nagy átlagban gyenge közép termés várható. Szabadkai kerület (Bács, Bodrog és Torontál vármegye.) Az utóbbi két hétben beállott kedvező melegebb időjárás folytán a hajtások szépen megindultak. Sok helyen azonban a csapok szemei elpusztultak s a tőke fejből hajtanak Bor ára 56—60 K. Hl.-ként. Készlet kevés. Nagyenyedi kerület (Alsó-Fehér, Hunyad és Szeben vármegye.) A szőlő szemei most kezdenek hajtani, vakszem kevés van. Mult évi bor csak Alsó-Fehér vármegyében van eladó Dicsőszentmártoni kerület (Kisküküllő s Nagy küküllő vármegye). A szőlők most kezdenek hajtani, de nagyon egyenetlenül. A szemek 15—25 százaléka megvakult. Közép termésre

---

Mert megelőzött . !! (Pár percnyi csend.)

Irmuska férjhez megy, a házasélet elfeledtet vele mindent, — mindent — a legszebb emlékeket is . . .

Amde ezt már meg sem érzem . . Egy piciny acél golyóbis elnémit örökre . . Ha nőnek születtem volna, ezt sem tenném, kár volna azért is, pár deciliter lúgoska mesésen beválna, hanem hát mégis — nem gondolja, hogy férfi léteinre ilyet cselekszenék? Méltóztatik tudni, mi férfiak a lehető legmodernebb eszközöket és formákat válogatjuk ki ilyenkor is . . . (ez utóbbi szavainál mosolyt is erőszakolt... Keserű mosoly volt az.)

Aztán elfelejtenek, végleg, örökre . . . Lesznek azért, kik sajnálkoznak rajtam . . . És valahol egy fiatal asszonyka — mikor fülébe jön — csak annyit szól majd: „igazán nagyon, nagyon, csacsi fiú lehetett . . ."

Hanem ott, hol nem látja senki sem, el-el mereng az elmúltak felett. — kissé elérzékenyül a történtekre — s egy könycseppet dörzsöl szét szemében . .

Irma nagy ovatossággal feltekint) Bizzuk a mindenhatóra . . Minden az ő kezében van . . És, ha ugy is lenne . . . azt nem fogja tenni . . Egy pár nehéz nap — legfeljebb — s belenyugszik a változtatatlanba.

Bandi (hirtelen) Gondolja? Igaza van! Nem fog megtörténni, — hanem, hogy megnyugodnék benne, — azt nem . . . Téved! (hévvel tüzelve, adva a számtalan esetben hason véleménnyel biró regény-hőst) Bosszúm élni fog akkor is, — mert szeretek . . Mint az eszét vesztett rohanok, merre csak szemem lát, el-el még csak tájékáról is e helynek . . . Pokoli, ördöngös gondolatok kelnek szárnyra agyamba, — hol csak látnám, hogy boldogság tanáz, befészkelődik, — s mig nem zúzom össze dirib-darabra — nincs nyugalmam . . .

Egy-egy áldozattól vérszemet kapva: tova rohanna üldözési vágyam, mit teljesen kielégitni semmi sem tudna már . . A sziv megkeményszik, elészékellenedik, — hideg, fagyos lesz s kegyetlen . . . Ezt megtörni azután lehetetlen . . . Könny? Siránkozás? Ilyen nem segithet, ez már igazán nem . . .

Irma (apostoloskodva) Még lesz egy azért, ki büntetni tudja . . Vétke nem nyerhet bocsánatot senkitől sem . . .

Bandi (erősködve) Ha nem sujtja azt, ki tönkre tette éltem, nem fog, nem szabad büntetnie engem sem . . .

Irma (egészen komolyan vigasztalgatva) Ne beszéljen igy! Nincs oka, a legkisebb oka sem az elkeseredésre . . Figyeljen ide. Soh' se rettegjünk attól, mi kétséges, hogy bekövetkezik, aminek megtörténte bizonytalan . . . (elakad, mint hogyha ő sem igen hinné, amit beszél . .)

Lássa be, túlhajszolt fantázia, túlerőltetett képzelődés s nem több . . Hiszen csak önön magát rémisztgeti igy . . Csupa feketébe képzel mindent, a lehető legsötétebb szinekben tünteti fel maga előtt a homályt, a szürkeséget, a bizonytalanságot . . .

(Nagy szünet.)

Bandi (látható megnyugvással felemelkedik) Irmuska!!! (mintha csak elfeledte volna, mit mondani akart . .)

Irma (kissé visszaesve hangulata) Hát megy?

Bandi (egy lépést feléje tesz) Igen!!

Irma (közönyös arcot erőltet) Hát jó . . Holnap ismét eljön? Jöhet, szivesen látom.

Bandi (nem leplezheti örömét) Valóban? Irmuska valóban?

Irma (arcát lesüti, egy szót sem felel.)

Bandi (a kalapját forgatja, kivül, belül nézegeti, nem tudja megzavarni a csendet s csak kis szünet után merészkedik szóllani) csókolom a kezét . . (de még mindig nem mozdul.)

Irma (lassan feltekint) Isten vele . .

Bandi (óvatosan megy feléje s azután;

van kilátás. Bor ára 49—60 K. Hl.-ként. Borkészlet még sok községben található. Marosvásárhelyi kerület (Maros-Torda, Torda-Aranyos, Kolozs, Szolnok-Doboka és Besztercze-Nászód vármegye). A tavaszi munkák befejeződtek. A szőlő szépen fakad. Borkészlet csekély. Ára 60—70 korona hektoliterenkint.

HIREK.

Egyházi hir. Május hó 28-án tartott egyházi gyülés alkalmával a szécsényi ág. ev. egyház lelkészi állására egyedül *Huszágh* Gyula nagykürtösi lelkész jelöltetett, kinek folyó hó 5-én egyhangú megválasztása bizonyos. Benne az ev. egyház egy kiváló képzettségü lelkészt — és a társadalom nagy tagot — fog nyerni.

Nem tudta bizonyosan. Gond- és búfeledten mulatott a napokban egy este egyik mulatós polgártársunk a Weisz János sörkertjében. Éjfél előtt 12 óra felé azonban rajtaütött a felesége és erősen nógatta a hazatérésre. Polgártársunk ekkor igy szólt: Miért siessek? Hát nem azt montad: Elmehetsz megihatszt vagy tizenkét spriccert de 2 órakor haza jöjj! Most pedig még csak 2 óra lessz. Dühösen felelt erre az asszony. Nem jól tudja férjem uram, mert én azt mondtam, elmehetsz, két spriccert megihatsz, de tizenkét órára haza jöjj! Ugy, mond a férj, hát nem tudtam bizonyosan.

Meghivó. A négrádvármegyei Tanitóegyesület Balassagyarmat-Szécsényi körének folyó évi junius hó 6-án délelőtt 10 órakor a zsélyi Sósár fürdőben tartandó ülésére tisztelettel meghivom. B.-gyarmat, 1911. május hó 22-én. *Völgyi A. István*, körelnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó és jelentés.
2. Tagok felvétele és törlése.
3. Értekezés: „A tanügyi közigazgatás szakszerüsitése", tartja: Vrábély István a kir. tanfelügyelőséghez beosztott áll. ig.-tanitó.
4. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása.
5. Értekezés: „A szociális kérdések és a tanitóság". tartja: Fleischer Zsigmond b.-gyarmati izr. el. iskolai tanitó.
6. Értekezés: „Elmélet és gyakorlat az iskolában". tartja: Fejér Lipót szécsényi el. iskolai igazgató-tanitó.
7. Folyó ügyek tárgyalása.
8. A számadások átvizsgálása s a jövő évi költségvetés megállapitása.
9. Pályatételek kitűzése.
10. Az ülés előtt az elnöknél irásban beadott inditványok tárgyalása.

A körülés tartama alatt az ovodai szakosztály is ülésezik.

CSARNOK.

Pünkösd.

Óh Szentlélek Isten,
Jer szánj meg bennünket,
Teremtsd ujjá a mi
Csüggeteg szivünket.
Szállj át a világon
A régi tüzeddel,
S a mi földhözragadt
Lelkünket emeld fel!

Óh, Szentlélek Isten,
Jer, szállj le mihozzánk,
Emeld fel, emeld fel,
Bűbánatos orcánk.
Betegek vagyunk mi,
Rabok és szegények,
Rabjai vak, önző
Szeretetlenségnek . . .

Óh Szentlélek Isten,
Várva várunk, jövel.
Világot megváltó
Bűbájos erőddel.
A békétlenekre
Árassz békességet
A reménytelenekre
Édes reménységet!

S vigasztalására
A vigasztalannak.
Mutasd meg még egyszer,
Csoda nagy hatalmad.
Légy ujra világló
Fénye a sziveknek,
A hitetlenségben
Sinylő embereknek!

Óh Szentlélek Isten,
Jer, szánj meg bennünket,
Hittel, szeretettel
Töltsd be a szivünket.
Hints be közelléted
Szent áhitatával:
Pünkösdi lélekkel
Pünkösdi rózsával.

Szabolcska Mihály.

Carlyle gondolataiból.

— Egy csokorra való. —

A nagy Carlyle. Ez a csupa ész és kedély angol. akit az egész világ olvas, citál, emleget, dicsér és — meg nem ért. Ime egy csokorra való gondolataiból, csak azért, hogy joggal azt tartsuk a világ legnagyobb geniejének.

A munka: imádság, — igen, sőt nagyon jelentős értelembeg az, de ki tudná ezt mindenféle imádságnak és imádásnak mai állapotában kifejteni! Aki azonban jól megérti, megérti az egész jövendőnek jóslaját; az utolsó Evangéliumot, ameiz a többi mind magába foglalja. A munka székesegyháza a Mérhetetlenség dómja, — láttad-e? A Tejut a boltozata, padlója a föld, és tenger a zöld mozaikja s oltára az Örökkévalónak csillagtrónja! Litániája, zsoltárai nemes tettek, hősi munka, hősi türés s minden ember derék fiának szivből jövő, őszinte szava. Orgonái az ős szelek és óceánok s a végzetnek, történetnek mélyen zengő, tagolatlan, mégis mégis ékesszóló hangjai.

•

Az ember feladata, minden egyes embernek hivatása idelenn, hogy felváltva inas és munkás, vagy még inkább tanuló, tanitó és fölfedező legyen. A természetiől megkapta a tanulásra és utánzásra való képességet, de a cselekvés, az önálló tudás képességét is. Nem élünk-e olyan világban, amelyről látjuk, hogy végtelen s ahol az egymáshoz legközelebb eső vonatkozásokat folyton módositják azok, amiket legujabban fedeznek fel s amik legmesszebb vannak egymástól? Ha az embert valaha közönséges tanulóvá lehetne változtatni, ugy, hogy semmi fölfedezni, megviszgálni valója nem maradna! ha valaha föl lehetne állitani a világegyetemnek egy olyan elméletét, amely tökéletes és tovább nem javitható volna, csak kivülről kellene megtanulni: akkor az ember szellemi halotta válnék és az a faj, amit mi most embernek nevezünk, nem élne tovább.

•

A kimondott szó, a megirott költemény, amint mondják, foglalata az embernek: mennyivel inkább az az elvégvett munka. Mindaz az erkölcsi erő és értelem; mindaz a türelem kitartás, becsületesség, rendszer, belátás, lángész energie, — szóval mindaz az erő, ami az emberben megvan' beleiródik abba a munkába, amit elvégez. Dolgozni: ez annyi, mint szembenézni a természettel és örök, csalhatatlan törvényeivel; ezek majd helyes itéletet mondanak az emberről. Ennyi erényt és képességet találtunk mi benni enynyét és nem többet! Ennyi képesség volt benne, hogy velem és változtathatlan, örökké igaz törvényeimmel összhangba jusson; hogy velünk együtt működjék és ugy dolgozzák, ahogy én parancsoltam neki; — és sikerült neki, vagy: nem sikerült neki, — amint látjátok!

Ugy dolgozni, ahogy a nagy természet parancsolja: nem jelenti ez az erény egy fajtáját, — nem jelenti ez minden fajtáját az erénynek? Gyapjut lehetne fonni és eladni; lancashirei munkásokat lehet fogadni, akik megfonják, s végül megvan a szövött vászon és eladja az ember, az egész dologban követve a természet parancsait: ha nem követed, nem jutsz a vászonhoz sem. Nem jutsz hozzá: nincs eladó gyapjuszövet: a természet bevádol, az „erőd" nem erő, hanem hiábavalóság!

Meg kell becsülni minden képességet, ha igazán képesség. Az az ember, akinek munkája sikerül, minden ember az én szememben . . .

---

egy hirtelen mozdulattal — homlokon csókolja . .)

Irma (ijedten végig törülve a puszi helyét) No!! . . (duzzogva elfordul.)

(A fiú nem riad vissza az orvtámadásoktól sem s most már szemtelenebbül ismételgeti meg ugyanazt.)

Irma (kérlelve) Bandi, bocsátjson el . . . Kérem, engedjen . . Ne, ne ha mondom, mert . . . (de most már erélyel) megmondom — tudja-e?

(Az ölelő kar még egyszer magához vonja, — s mily heves volt a kitörés, oly gyorsan múló, a fiú, — eme valóságos vámpir — elbocsátja zsákmányát, sarkon fordul, sissza sem tekint — csak elindul szédelegve a kis kerti ajtó felé . . .

(Megindul utánna a lány is . . Letép egy falevelet s foga közé veszi . . Merengőn néz a fiú után, ki lassan-lassan teljesen eltűnik . .)

Irma (amikor magára marad) Haragudnom kellene és nem tudok . . Csunya, talán arcátlan volt viselkedése s mégis kedvesnek tűnik fel előttem . . Igazán jó fiú azért . . Kedves fiú, azok közé tartozik, akiket „becsülni" lehet . . Hanem csak . . . csak ne lenne oly nagyon fiatal legalább . . .

Minden embernek jelentéktelen külseje alatt egy egész szellembirodalom s a világegyetem tükörképe rejtőzik; bár a szem alig látja hat láb magasnak, fölfelé-lefelé egyaránt beláthatatlanul nagy s a végtelenségben és örökkévalóságban tűnik fel. Az élt, amint az idő szövőszékén szövődik, egyik irányban ugyszólván fényből, a másikban rejtelmes éjszakából áll — csak az értheti meg, aki teremtette.

Természeti törvény az is, hogy mindenféle ideálnak megvan a maga megszabott határa, végzete; kimért korszakai: az ifjuság az érettség vagy tökéletesség, a hanyatlás, visszaszorittatás — és végül a halál és eltűnés kora. Semmi sem születik, aminek meg ne kellene halnia.

351—911. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a budapesti V. kerületi kir. járásbiróságnak 1905 évi Sp. 2004/3 sz végzése következtében dr. Bárdos S. Sámuel ügyvéd által képviselt Aufrecht és Goldschmied czég javára 110 kor. s jár. erejéig 1906 évi marcz. hó 30-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 758 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 1 varrógép és butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szécsényi kir. járásbiróság 1906-ik évi V. 118/14 sz. végzése folytán 36 kor. 85 fill. hátralék tőkekövetelés és eddig összesen 4 kor. 40 fillérben biróilag már megállapitott és 10 korona 20 fillér 2 árverés kitüzési dij költségek erejéig Nógrádludányban leendő megtartására 1911. évi junius hó 22-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfodnak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szécsény, 1911 évi május hó 8-án.

Nagy, kir. bir. végrehajtó.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy a rárósmulyadi

vasas és szénsavas savanyuviz

árusitásával Szécsényben HERCZOG IZIDOR fűszerkereskedőt biztam meg, hol

üvegenként 8 fill.-ért kaphatók.

Tisztelettel
SVARCZ SOMA,
rárósmulyadi fürdőtulajdonos.

Papirszalvéták

kaphatók!

Glattstein Adolf papiráruházában, Szécsény,

Dr. Káldor Jenő

szécsényi ügyvéd,

irodáját és lakását

Szecsenyben, Vasut-utcza 80. szám alá helyezte át.

Ujdonság!

mindenféle képeslapokban
GLATTSTEIN ADOLF papiráruházában,
SZÉCSÉNY.

GLATTSTEIN ADOLF

könyvnyomdaja, könyv- es papirkereskedese — M. kir. dohany- és szivarárudaja

Szécsényben.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát iró-, rajz-, irodai- és iskolai felszerelésekben.
Könyvnyomdai munkák jutányos áron készülnek.

Egy jóházból való ügyes fiú könyvnyomdámban tanulóul felvétetik.

Üzlet megnyitás!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy
Szécsényben, az Otsenás-féle házban (Rákóczi-ut 44. szám alatt.)

gazdasági- és varrógép-üzletet nyitottam.

Raktáron tartom: az összes gyártmányu gazdasági-gépek és bármily rendszerü varrógépet, melyeket **ugy készpénzért, mint kényelmes részletre is** belehet szerezni.

Becses pártfogásért esedezik mely tisztelettel

Glausiuss Béla, *gazdasági- és varrógépkereskedő.* ***Szécsényben.***

Nyomatott Glattstein Adolf könyvnyomdájában, Szécsény.